

For en 6-timers arbeidsdag: Argumenter for en moderne arbeidslivsreform

Forslag om kortere arbeidsdager eller mer fleksible arbeidsdager anses av mange som en tilpasning til det 21. århundrets samfunnsmessige og teknologiske fremskritt. Ved å balansere arbeid og fritid bedre, kan vi bygge et samfunn som verdsetter både produktivitet og livskvalitet, samtidig som vi adresserer moderne utfordringer og muligheter.

Siden innføringen av 8-timers arbeidsdagen i Norge i 1919, har samfunnet gjennomgått betydelige forandringer som har påvirket både arbeids- og familielivet. Over det siste århundret har vi blant annet sett:

En markant økning i arbeidsdeltakelsen blant kvinner, inkludert mødre i fulltidsstillinger. En utstrakt bruk av barnehager, nesten universelt blant familier, innføringen av Aktivitetsskolen (AKS), som mange familier benytter, og solide milepæler innen teknologi og forskning.

Produktivitetsøkning: En studie fra Sverige viser at sykepleiere som arbeidet 6 timer per dag, var 64% mer produktive sammenlignet med en kontrollgruppe. Dette understreker at en kortere arbeidsdag kan føre til økt produktivitet og bedre kvalitet på arbeidet, som er relevant også utenfor helsesektoren¹. **Forbedret helse og mindre sykefravær:** Samme svenske studie fant at ansatte som jobbet 6 timer tok halvparten så mye sykefravær sammenlignet med ansatte som jobbet 8 timer. Dette indikerer at kortere arbeidsdager kan føre til sunnere arbeidstakere og redusere sykefraværskostnader for arbeidsgivere.

Reduksjon i stress: En annen viktig fordel er reduksjon i stress. I USA rapporteres det at opptil en million arbeidstakere er borte fra jobb hver dag på grunn av stress². Å redusere arbeidstiden kan bidra til å minske dette tallet ved å gi ansatte mer tid til hvile og rekreasjon. **Økt engasjement blant ansatte:** En kortere arbeidsdag kan også føre til mer engasjerte ansatte, som er mer investert i bedriftens mål og suksess. Dette kan være spesielt verdifullt i en tid der arbeidsgivere stadig søker etter måter å forbedre arbeidsmiljøet og beholde talent.

Kortere arbeidsdager kan gi ansatte mer fleksibilitet til å håndtere personlige forpliktelser, som barnepass og andre ærend, uten at det går ut over arbeidstiden³. Dette kan bidra til en bedre balanse mellom arbeid og privatliv, som er stadig viktigere for dagens arbeidsstyrke.

Byrkjeland (2006) peker på den store graden av utstøting fra arbeidslivet, og argumentet om at kortere arbeidstid vil redusere arbeidspresset og dermed kunne motvirke sykefravær og uføretrygding, som grunn til at spørsmålet om generelt kortere arbeidstid igjen ble aktuelt utover 2000-tallet. Et annet argument som igjen ble viktig, var argumentet om at sekstimersdagen ville kunne gi deltidsarbeidende, for det meste kvinner, mulighet til heltidsarbeid, og slik styrke sin posisjon på arbeidsmarkedet (ibid.)⁴

¹ <https://productive.io/blog/benefits-six-hour-workday/>

² <https://community.thriveglobal.com/the-impact-a-6-hour-workday-can-have-on-your-health-and-well-being/>

³ <https://hrdailyadvisor.blr.com/2015/12/01/the-wonders-of-a-6-hour-workday/4https://www.fafo.no/images/pub/2020/10338.pdf>

⁴ <https://www.fafo.no/images/pub/2020/10338.pdf>

Disse endringene har ikke bare forbedret livskvaliteten, men også skapt et grunnlag for å revurdere arbeidslivets struktur. Argumentet for en 6-timers arbeidsdag støttes av flere nøkkelfaktorer: Forbedret livskvalitet ved redusert arbeidstid vil gi individene mer tid og energi til å engasjere seg

med sine nærmeste, spesielt viktig gitt at barn ofte tilbringer lengre tid i barnehagen enn foreldrenes arbeidsdag. Vi må også se på demografiske utfordringer som at økt fritid kan bidra til høyere fødselsrater, noe som er kritisk for å unngå økonomiske utfordringer forbundet med en aldrende befolkning.

I Perspektivmeldingen 2021 Meld.ST.14 (2020-2021) har man regnet på kostnadene ved 20 prosent kutt i arbeidstiden. Det er ikke gratis, men det er heller ingen grunn til å overdrive kostnadene: Fra starten vil det koste staten fem milliarder kroner i året, økende til 12 milliarder kroner i 2060. Det er fra starten under en halv promille av Oljefondet, for å sette det i sammenheng. Med andre ord har vi råd til å innføre 6-timers dag om det er det vi prioriterer.⁵

Senterpartiet vil:

- Utrede de samfunnsmessige gevinster og konsekvenser med 6-timers arbeidsdag.
- Ha en mer målrettet styring av utdanningssystemet for å sikre nok kvalifiserte arbeidstakere innen helsevesen, forskning, og andre nøkkelområder.
- Ha en bedre tilrettelegging for utdanningsløp som møter samfunnets behov, inkludert tilbud for praktiske og teorivake elever.
- Anerkjennelse at endrede familie- og arbeidslivsstrukturer krever nye støtteordninger, da den tradisjonelle modellen med hjemmевærende foreldre sjeldnere er en realitet